

Kooperatif üyelerinden alınan aidatların KDV ye tabi olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.53.10.00-KDV-165-11
Tarih	13.07.2011

T.C.

RİZE VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : B.07.4.DEF.0.53.10.00-KDV-165-11

13/07/2011

Konu : Aidatların KDV tabi olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ... olarak, kooperatif bünyesine ait herhangi bir ticari faaliyetinizin olmadığı, her üyenin kendi adına basit usul veya gerçek usul gelir vergisi mükellefi olduğu, ancak kooperatif olarak yapmış olduğunuz genel giderleri (elektrik, telefon, sigorta gideri vb.) karşılamak üzere üyelerinizden almış olduğunuz aidatlar üzerinden katma değer vergisi (KDV) hesaplanıp hesaplanmayacağı sorulmaktadır.

A- KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN :

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4/1-k maddesinde, tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, kooperatiflerin ana sözleşmelerinde;

a) Sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması,

b) Yönetim Kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden hisse verilmemesi,

c) Yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması,

d) Sadece ortaklarla iş görülmesi (Yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir iş yeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz.)

şartlarının yazılı bulunması ve fiilen bu şartlara uyulması halinde kurumlar vergisinden muaf tutulacakları hükme bağlanmış, bu şartlara ek olarak, kuruluşundan inşaatın bitim tarihine kadar yönetim ve denetim kurullarında, söz konusu inşaat işlerini kısmen veya tamamen üstlenen gerçek kişilerle tüzel kişi temsilcilerine veya Kanunun 13 üncü maddesine göre bunlarla ilişkili olduğu kabul edilen kişilere veya yukarıda sayılanlarla işçi ve işveren ilişkisi içinde bulunanlara yer vermeyen ve yapı ruhsatı ile arsa tapusu kooperatif tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan yapı kooperatiflerinin kurumlar vergisinden muaf tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, tüketim ve taşımacılık kooperatiflerinin anılan muafiyet hükmünden yararlanması mümkün olmayıp, kurumlar vergisi mükellefiyetlerinin tesisi gerekmektedir.

Öte yandan, Kanunun 1 inci maddesinin son fıkrasında, kurum kazancının gelir vergisinin konusuna giren gelir unsurlarından oluşacağı, 6 ncı maddesinde ise, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Buna göre, kurumlar vergisi mükellefi olan taşımacılık kooperatifinin üyelerince yapılan aidat ödemelerinin, kurum kazancının bir unsuru sayılarak vergiye tabi kurum kazancına dahil edilmesi gerekmektedir.

B- KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN :

KDV Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde, Türkiye' de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

- 20/1 inci maddesinde, vergi matrahının teslim ve hizmet işlemlerinin karşılığını teşkil eden bedel olduğu,

- 20/2 nci maddesinde ise, bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veya bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, kooperatifiniz tarafından üyelerden sabit olarak tahsil edilen aidatlar, üyelerinize verilen hizmetin karşılığını oluşturduğundan KDV ye tabi tutulacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026